

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ &
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & Τ.Α.
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Τ.Α.

Αθήνα, 08 Μαΐου 2020
Αριθ.Πρωτ.: 28202

Ταχ.Δ/νση : Σταδίου 27
Τ.Κ. : 10183 Αθήνα

ΠΡΟΣ:

- 1) **Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας**
- 2) **Δήμοι της χώρας**
- 3) **ΚΕΔΕ**
- 4) **ΕΕΤΑΑ**

ΘΕΜΑ: Προθεσμία άσκησης και εξέτασης διοικητικής προσφυγής κατά των πράξεων της αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με το άρθρο τριακοστό όγδοο της από 20 Μαρτίου 2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ)

Σε συνέχεια της υπ' αριθμ. 40/ 20930/31-03-2020 (ΑΔΑ: [6ΩΠΥ46ΜΤΛ6-50Ψ](#)) εγκυκλίου της υπηρεσίας μας και κατόπιν ερωτημάτων που ανέκυψαν για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου τριακοστού όγδου, παρ. 5 της από 20 Μαρτίου 2020 ΠΝΠ (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το [ν. 4683/ 2020](#) (Α' 83), σας ενημερώνουμε για τα ακόλουθα:

Κείμενο διάταξης

Το άρθρο τριακοστό όγδοο, παρ. 5 της από 20 Μαρτίου 2020 ΠΝΠ (Α' 68) έχει ως εξής:

«5. Πάσης φύσεως προθεσμίες για **υποβολή** αιτήματος ή διοικητικής προσφυγής ενώπιον της διοίκησης αναστέλλονται από τις 11.3.2020 **για** δύο (2) μήνες. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να συντέμνεται ή να παρατείνεται, εφόσον παραμένει άμεσος ο κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2020.»

Εφαρμογή διάταξης

Α. Η ανωτέρω διάταξη αυτή προβλέπει ότι **η προθεσμία άσκησης της προσφυγής αναστέλλεται** από τις 11.03.2020 **για δύο μήνες**¹.

Συνεπώς, οι δύο αυτοί μήνες δεν υπολογίζονται για τον καθορισμό του χρόνου **έναρξης της προθεσμίας άσκησης της προσφυγής.**

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 243 του ΑΚ «Προθεσμία που έχει προσδιοριστεί σε μήνες λήγει μόλις περάσει η ημέρα του τελευταίου μηνός που αντιστοιχεί σε αριθμό με την ημέρα που άρχισε, και, αν δεν υπάρχει αντίστοιχη, η τελευταία ημέρα του μηνός».

Διευκρινίζεται, ωστόσο, ότι σε περίπτωση άσκησης της προσφυγής κατά τη διάρκεια της δίμηνης αναστολής, προκειμένου ο πολίτης να μην υποχρεώνεται (σε συμμόρφωση και με την αρχή της χρηστής διοίκησης) σε εκ νέου **κατάθεση** της προσφυγής -μετά την πάροδο της δίμηνης αναστολής - η αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ενημερώνει εγγράφως τον προσφεύγοντα, τόσο για το εμπρόθεσμο της ασκηθείσας προσφυγής, όσο και για το χρόνο έναρξης της προθεσμίας **εξέτασης** της προσφυγής. Παράλληλα του γνωστοποιεί και τον αριθμό πρωτοκόλλου κατάθεσής της.

Επισημαίνεται ότι, στις περιπτώσεις άσκησης της προσφυγής εντός της προθεσμίας δίμηνης αναστολής, αυτή θεωρείται ότι θα κατατεθεί την πρώτη ημέρα έναρξης της 15νθήμερης προθεσμίας άσκησης της προσφυγής, μετά το πέρας της 2μηνιαίας αναστολής.

Β. Επιπλέον, λόγω της αναδρομικής ισχύος της κρίσιμης διάταξης κατά την χρονική περίοδο από την **11^η Μαρτίου 2020** και μέχρι τη δημοσίευση της από **20 Μαρτίου 2020** ΠΝΠ, αναστέλλεται, αντιστοίχως, και κατά τα το ανωτέρω χρονικό διάστημα **η προθεσμία άσκησης της προσφυγής** για δύο μήνες.

Το γεγονός, άλλωστε, της μη ύπαρξης ρητής διάταξης στην εν λόγω ΠΝΠ, αναφορικά με τον **υπολογισμό** των προθεσμιών **άσκησης** και **εξέτασης** της προσφυγής, σε συνδυασμό με την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης όλων των προσφευγόντων, επιβάλλει, και στο αναδρομικό διάστημα από την **11^η Μαρτίου 2020** και μέχρι τη δημοσίευση της από **20 Μαρτίου 2020** ΠΝΠ, την αναλογική τήρηση των ανωτέρω.

Παραδείγματα εφαρμογής της διάταξης

Δημοσίευση/ Κοινοποίηση/ Γνώση Απόφασης αιρετού οργάνου	Άσκηση προσφυγής	2μηνο Αναστολής προθεσμίας άσκησης προσφυγής	Έναρξη- Λήξη 15νθήμερης προθεσμίας άσκησης προσφυγής	Άσκηση προσφυγής εντός 15νθήμερης προθεσμίας	Έναρξη 2μηνιαίας αποκλειστικής προθεσμίας εξέτασης προσφυγής
Πρώτο παράδειγμα					
16/4/2020	-	16/6/2020	17/06/2020 έως 1/07/2020	18/6/2020	19/6/2020
16/4/2020	21/04/2020[1]	16/6/2020	17/6/2020 έως 1/7/2020	-	18/6/2020
16/4/2020	-	16/6/2020	17/06/2020 έως 1/7/2020	2/7/2020	Εκπρόθεσμη προσφυγή
Δεύτερο παράδειγμα					
18/3/2020	-	18/5/2020	19/05/2020 έως 2/6/2020	19/5/2020	20/5/2020
18/3/2020	19/03/2020[2]	18/5/2020	19/05/2020 έως 2/6/2020	-	20/5/2020
18/3/2020	-	18/5/2020	19/05/2020 έως 2/6/2020	3/6/2020	Εκπρόθεσμη προσφυγή
Τρίτο παράδειγμα					
10/3/2020	-	10/5/2020	11/05/2020 έως 25/05/2020	25/5/2020	26/5/2020
10/3/2020	11/03/2020[3]	10/5/2020	11/05/2020 έως 25/05/2020	-	12/5/2020
10/3/2020	-	10/5/2020	11/05/2020 έως 25/05/2020	26/5/2020	Εκπρόθεσμη προσφυγή

Δημοσίευση/ Κοινοποίηση/ Γνώση Απόφασης αιρετού οργάνου	Άσκηση προσφυγής	2μηνο Αναστολής προθεσμίας άσκησης προσφυγής	Έναρξη- Λήξη 15νθήμερης προθεσμίας άσκησης προσφυγής	Άσκηση προσφυγής εντός 15νθήμερης προθεσμίας	Έναρξη 2μηνος αποκλειστικής προθεσμίας εξέτασης προσφυγής
Τέταρτο παράδειγμα					
3/3/2020		3/5/2020	4/5/2020 έως 18/5/2020	18/5/2020	19/5/2020
3/3/2020	17/03/2020[4]	3/5/2020	4/5/2020 έως 18/5/2020	-	5/5/2020
3/3/2020	-	3/5/2020	4/5/2020 έως 18/5/2020	19/5/2020	Εκπρόθεσμη προσφυγή
Πέμπτο παράδειγμα					
28/2/2020	-	28/4/2020	29/04/2020 έως 13/05/2020	12/5/2020	13/5/2020
28/2/2020	12/03/2020[5]	28/4/2020	29/04/2020 έως 13/05/2020	-	30/4/2020
28/2/2020	-	28/4/2020	29/04/2020 έως 13/05/2020	14/5/2020	Εκπρόθεσμη προσφυγή
Έκτο παράδειγμα					
25/2/2020		25/4/2020	26/04/2020 έως 10/5/2020	27/4/2020	28/4/2020
25/2/2020	11/03/2020[6]	25/4/2020	26/04/2020 έως 10/5/2020		27/4/2020
25/2/2020	-	25/4/2020	26/04/2020 έως 10/5/2020	11/5/2020	Εκπρόθεσμη προσφυγή
25/2/2020	10/3/2020	-	-	-	11/3/2020
Έβδομο παράδειγμα					
24/2/2020	-	Δεν εμπίπτει σε 2μηνη αναστολή της ΠΝΠ	25/02/2020 έως 10/03/2020	11/3/2020	Εκπρόθεσμη προσφυγή

[1] Θα θεωρηθεί ότι η προσφυγή θα ασκηθεί την πρώτη ημέρα έναρξης της 15νθήμερης προθεσμίας άσκησης προσφυγής, μετά τη λήξη της δίμηνης αναστολής, δηλαδή στις 17/06/2020.

[2] Θα θεωρηθεί ότι η προσφυγή θα ασκηθεί την πρώτη ημέρα έναρξης της 15νθήμερης προθεσμίας άσκησης προσφυγής, μετά τη λήξη της δίμηνης αναστολής, δηλαδή στις 19/05/2020

[3] Θα θεωρηθεί ότι η προσφυγή θα ασκηθεί την πρώτη ημέρα έναρξης της 15νθήμερης προθεσμίας άσκησης προσφυγής, μετά τη λήξη της δίμηνης αναστολής, δηλαδή στις 11/05/2020

[4] Θα θεωρηθεί ότι η προσφυγή ασκήθηκε την πρώτη ημέρα έναρξης της 15νθήμερης προθεσμίας άσκησης προσφυγής, μετά τη λήξη της δίμηνης αναστολής, δηλαδή στις 04/05/2020

[5] Θα θεωρηθεί ότι η προσφυγή ασκήθηκε την πρώτη ημέρα έναρξης της 15νθήμερης προθεσμίας άσκησης προσφυγής, μετά τη λήξη της δίμηνης αναστολής, δηλαδή στις 29/04/2020

[6] Θα θεωρηθεί ότι η προσφυγή ασκήθηκε την πρώτη ημέρα έναρξης της 15νθήμερης προθεσμίας άσκησης προσφυγής, μετά τη λήξη της δίμηνης αναστολής, δηλαδή στις 26/04/2020.

Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα εγκύκλιο, μπορείτε να απευθύνεστε στην ηλεκτρονική διεύθυνση d.olo@ypes.gr, καθώς και στους:

ΟΝΟΜΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
Νάσaina Δέσποινα	213 136 4378
Γαλάνης Κώστας	213 136 4348
Γεωργακοπούλου Παρασκευή	213 136 4337
Διαμάντη Μαρία	213 136 4390
Μπουδούρης Γιώργος	213 136 4362
Ντάβα Ρένια	213 136 4027
Οικονομίδης Δημήτρης	213 136 4313

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στον ιστότοπο του Υπουργείου Εσωτερικών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.ypes.gr>

**Ο Γενικός Γραμματέας Εσωτερικών και
Οργάνωσης**

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
Εσωτερικών και Οργάνωσης

Μιχάλης Ι. Σταυριανουδάκης